

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

Sectio VIII. An confirmatis Privilegiis unius Religionis, censeantur confirmata Privilegia aliarum, quæ cum illa communicant in Privilegiis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

ipci ex decreto Urbani VIII. relato supra sect. 4. num. 21. & similibus, ex ibi dictis satisfactum manet juxta doctrinam Merolæ, & Donati *ibidem* relati, videatur tota illa sect. 4. & notentur ibi dicta.

521. 24. Hoc unum adverte, quod si daretur casus, in quo Pontifex ex certa scientia confirmaret privilegium revocatum expressè in Tridentino; taliter, quod confirmatio nullum alium effectum posset habere, nisi Tridentino, in illa parte derogando, derogatum maneret, quamvis esset circa rem difficillimam, & inusitatam, & nullam mentionem Tridentini faceret, quia in tali casu confirmatio, & derogatio essent specificæ, cum de nullo alio casu possent intelligi, adessetque scientia, & præsumeretur voluntas Papæ circa illum determinatum casum. Si verò confirmatio fiat in generali omnium privilegiorum, etiam sine restrictione, & ex certa scientia, cum possit intelligi de rebus parvæ difficultatis, & quæ solùm concernunt forum conscientia, & bonum animarum, ad hæc debet coarctari, ut patet in concessionibus absolutis omnium Indulgentiarum, quæ secundum aliquos, non extenduntur ad plenarias, nisi exprimantur; & similiter in communicatione omnium privilegiorum, quæ non extenditur ad personalia, & localia, nisi exprimatur. Nec per hoc concessionibus, & confirmationibus possunt dici inutiles, sed intellectæ juxta regulam rationis, & juris, ut

constat ex dictis *disp.* 20.

sect. 3. *num.* 18.

SECTIO VIII.

An confirmatio privilegij unius Religionis censeatur confirmata privilegia aliarum, quæ cum illa communicant in privilegio?

1. **P**RO resolutione notandum est 522. *primò*, quod sub duplici sensu procedit difficultas. Primus est, an confirmatis privilegiis unius Religionis, cui primò fuerunt concessa, eo ipso censeantur illa eadem confirmata pro omnibus Religionibus, quæ cum illa participant in ipsis privilegiis. Alius sensus est, an confirmatis privilegiis unius Religionis, eo ipso confirmata censeantur omnia privilegia aliarum Religionum, etiam si diversa fiat: Dummodo gaudeant communicatione in privilegiis, cum prima Religione, pro qua facta fuit confirmatio? Quod est inquirere, an confirmatio facta de privilegiis unius Religionis, intelligatur facta de privilegiis aliarum, ratione generalis communicationis?

2. *Secundò* est notandum, duplicem esse communicationem privilegiorum, vel solùm de privilegiis jam concessis, vel de concessis, & in futurum concedendis, ut in multis communicationibus invenitur. Et quia confirmatio privilegiorum potest fieri, vel in forma specifica, vel in forma communi, de utraque difficultas procedet, & præcipuè in forma specifica.

3. Loquendo igitur de difficultate 524. *in priori sensu; dico primò*: si secunda Religio solùm communicat in privilegiis:

legijs concessis anteriori Religioni, cui nunc de novo confirmantur sua privilegia, non gaudet confirmatione privilegiorum de novo facta pro prima Religione, etiam si communicatio concessa secundae Religioni facta fuerit ex certa scientia. Nam formaliter, & per se loquendo confirmatio privilegio exemplari, id est, primo, non confirmatur privilegium ad instar, quia non fuit exemplar, ut confirmatum, sed solum, ut concessum. Nam confirmatio post communicationem accessit, ut supponimus. Non enim privilegium ad instar per se respicit futurum statum; sed illum, quem habebat exemplar, quando aliud ad instar illius conceditur, sicut est contrario; licet privilegium ad instar confirmetur, confirmatio non redundabit in exemplar, neque aucto, neque diminuto exemplari; censeatur auctum, vel diminutum privilegium ad instar; imò revocato exemplari, non reputatur revocatum concessum ad instar.

525. 4. Confirmatur, & declaratur. Communicatio facta solum de privilegijs concessis non extenditur ad confirmationem postea factam, siquidem confirmatio est novum privilegium, quia haec nondum erat, quando communicatio facta est, cum ad futura non extendatur, ut supponimus; sic sentiunt Suar. lib. 8. de leg. c. 29. n. 8. & 9. Horatius Mandos. de privileg. ad instar. q. 7. Rodrig. Tom. 1. qq. quast. 8. art. 2. Tambur. de Jur. Abb. Tom. 1. disp. 18. quast. 4. Portel. de dub. verb. privileg. num. 34. Miranda in manual. praelat. Tom. 2. quast. 42. art. 5. conclus. 2. Merol. disp. 6. de privileg. cap. 5. dub. 3. num. 3. Donat.

Tract. 11. quast. 9. & alij communiter.

5. Dico secundo, si communicatio privilegiorum facta fuit secundae Religioni, non solum de concessis primae Religioni, sed etiam de concedendis in futurum, si fiat ex certa scientia, gaudet privilegio, & confirmatione circa privilegia, quae participat, & de novo confirmantur pro prima Religione. Ratio est, quia talis confirmatio aequivaleret novae concessioni privilegii, ut ex supra dictis constat, & sic censeatur debet novum privilegium, & nova gratia; sed dicta communicatio est de concessis, & in futurum concedendis, ut supponitur; ergo etiam ipsa confirmatio communicatur, siquidem est novum privilegium, & nova gratia. Et hoc totum procedit etiam in confirmatione facta in forma communi: dummodo communicatio facta, sit absoluta de concessis, & concedendis; quia eadem militat ratio. Confirmatio enim in forma communi, etiam est nova gratia, & quasi novum privilegium, ut alibi diximus; sic Suar. & alij relati uno, vel altero dempro.

6. Dices revocato privilegio exemplari, non revocatur privilegium ad instar. Igitur pariformiter, confirmato exemplari, non confirmatur ad instar.

7. Respondetur, argumentum solum habere vim, quando communicatio non se extendit ad futura concedenda, ut in casu primae conclusionis, secus vero quando se extendit, ut bene notat Suar. num. 10.

8. Major difficultas est circa secundum sensum quaestionis, videlicet, an confirmatio concessa uni Religioni; quoad sua privilegia, censeatur facta al-

teri, quoad sua, ratione communicationis generalis privilegiorum cum illa; etiam si privilegia diversa sint, & difficultas solum procedit, quando communicatio se extendit ad futura concedenda; quia si solum sit de concessis, non est dubium, confirmationem postea subsecutam non communicari, aliàs esset non de jam concessis solum, tempore communicationis, sed de postea concedendis, quod supponimus falsum.

528. 9. Affirmat Horatius Mandos. *ubi supr. quest. 8.* cuius sententiam probabilem iudicant Merol. *ubi supr. dub. 3. num. 68.* & Suar. *num. 12.* sed oppositam longè probabiliorem esse tenent Portel, *verb. Privileg. confirmatio, num. 34.* & Donat. *Tract. II. de confirmat. privileg. quest. 10. n. 1.* & alij, quibus libenter adhareo.

529. 10. Ratio est, quia confirmatio non se extendit ad non intenta, nec expressa per Principem, sed quando Papa confirmat privilegia propria, v.g. Minorum, non intendit confirmare privilegia propria Prædicatorum, aliàs plura confirmaret, quam intenderet, ut per se patet: Ergo, &c. Insuper sequeretur, quod bis communicaretur illa confirmatio tali Religioni, semel circa privilegia prius communicata, ut constat ex 2. *dicto* primæ difficultatis, & iterum circa propria. Quæ omnia aliena videntur à ratione, & ab intentione Pontificis confirmantis, qua magis urgent in confirmatione ex certa scientia, quia Pontifex non habet, vel præsumitur habere scientiam particularem privilegiorum aliarum Religionum; sed tantum eo-

rum, quæ directè, & expressè ex tali scientia confirmat: Ergo illa confirmatio, non potest per communicationem transire ad alia privilegia ignota, & per se valde dissimilia, sic Authores citati.

11. Neque fundamenta pro prima sententia obstant; videlicet, quod mens 530. Pontificis in communicatione privilegiorum est, ut Religiones æquales maneat in privilegiis; sicut æquales iudicat in laboribus: igitur se extendit ad communicandum confirmationes factas pro una Religione, cæteris alijs communicantibus cum ea in privilegiis; cum ipsa confirmatio rationem habeat novi privilegii, & hoc satis confirmant declarationes Pontificiæ factæ à Iulio II. & Pio V. pro Dominicis, & Minoribus, quando dicunt, quod concessa uni Religioni, & communicata alteri, cum proportionem, sed non cum identitate debent alteri applicari, v.g. si privilegium concedit favorem pro tali festivitate, vel Sancto Religionis prioris, ad aliam Religionem debet applicari, pro alio Festo, vel Sancto proprio, & sic de alijs. Ergo similiter si uni Religioni conceditur confirmatio privilegiorum suorum ex certa scientia, & hæc communicantur alteri, cum proportionem, debent illi adaptari, etiam ipsæ confirmationes ex Iulio II. & Pio V.

12. Sed hæc non obstant. Respondetur enim, quod ad servandam æqualitatem intentam à Pontificibus, in communicatione privilegiorum, sufficit, quod sicut privilegia, v.g. Prædicatorum non manent confirmata, ex vi confirmationis concessæ Minoribus, ita non manent confirmata privilegia Mino-

Minorum, ex confirmatione facta Prædicatoribus, & sic licet communicent in ipsis privilegijs confirmatis; non tamen, ut cadunt sub confirmatione, sed sub concessione. Exemplum autem adductum de festiuitatibus Sanctorum, non facit ad rem, ut notant Suarez, & Merola, *ubi supra*, quia proportio in eo consideratur ex parte materiæ, in usu privilegiorum, neque ibi interuenit extensio communicationis; sed tantum interpretatio circa modum, quo debet applicari ad materiam, & usum ejusdem privilegij, quæ interpretatio sumi potest ex materia ipsa, & circumstantiis; quia idem privilegium ad diversos applicatum, debet unicuique aptari juxta modum suum, alioquin esset inutile, & improporcionatum utriusque, vel alteri eorum. At verò in nostro casu non solum fieret interpretatio, sed extensio confirmationis Pontificiæ ad plura privilegia, quæ non cadunt sub intentionem, aut mentem confirmantis.

532. 13. Verum est, quod secunda Religio participat confirmationem, prout respicit privilegia, quæ communicat cum prima. Unde si aliqua erant reuocata, & renovantur per confirmationem, participat illa secunda Religio, non verò ut respicit alia, siue propria, siue aliena; quia de illis non curat Pontifex in illa peculiari confirmatione; maximè cum de illis minimè præsumatur scientiam habere, ac proinde nec formaliter, nec virtualiter intendit confirmare.

533. 14. Sed præfatam doctrinam limitant, & benè Suar. *num.* 14. Merola *num.* 70. Donat, *num.* 4, quando Ponti-

fex confirmat privilegia, non solum sub clausula generali; sed addit se confirmare omnia privilegia, v.g. primæ Religionis, siue propria, siue communia, idest, quæ participat cum alijs. Nam in tali casu consequenter confirmantur etiam privilegia alterius Religionis, cum qua communicat; non tamen ut istius, sed ut per communicationem facta sunt alterius; quia talis Religio secunda, etiam habet communicationem cum prima, quoad privilegia, & futuras gratias, ut supponimus: Ergo per talem communicationem habebit sua privilegia confirmata, ex redundantia, ut sic dicam, generalis confirmationis concessæ primæ Religionis, ut consideranti facile patebit, & hoc asserere cogimur ex ratione convincente, & ne verba Pontificis otiosa videantur, sed aliquid operari, ut sæpè diximus.

15. Hanc doctrinam amplectitur Pelizarius *Tom.* 2. *tract.* 8. *cap.* 1. *sect.* 5. *num.* 231. Unde infert, & benè, quod cum *Gregor.* XV. die 16. Octobris an. 1621. Bull. à nobis relata *supr.* *disp.* 7. *sect.* 2. *num.* 8. confirmaverit *ex certa scientia, & de plenitudine potestatis* omnia privilegia tam propria, quam participata, Patribus Theatinis, & hi participent omnia privilegia Mendicantium, & non Mendicantium, eisque omnia de novo concesserit, privilegia omnium Religionum confirmata, & innovata remanserunt; illaque participant aliæ Religiones juxta modum suæ participationis.

16. Videat igitur quælibet Religio formam communicationis, quam cum alijs habet in privilegijs, ex illa enim, & ex dictis agnoscat, ad quæ se exten-

ere potest. Hoc unum affirmo, quod quod quatuor Religiones Mendicantes antiquæ habent communicationem omnium privilegiorum inter se, & cum aliis non Mendicantibus, non solum circa privilegia concessa, verum in futurum concedenda, & hoc absque ullo discrimine, ut videre est apud Mirand. Tom. 2. manual. Pralat. quæst. 42. art. 2. conclus. 1. nostrum Lezana in explicatione Marimagni Predicatorum, §. 2. num. 167. & 168. & Minorum, §. 51. num. 152. & deinceps, & Carmelitarum §. 10 §. num. 522. & 523. & apud alios. Et pro nostra reformatâ Carmelitana familia, quæ ut constat ex dictis disp. 2. sect. 1. num. 1. est una ex quatuor Mendicantibus antiquis, videlicet ipsa Camelitana primitiva: Extant diversæ communicationes privilegiorum cum omnibus aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, nedum de concessis, sed & de omnibus concedendis, pro futuris temporibus, ut optimè probat noster Lezana ubi supra, adducens privilegium de concessis, & concedendis aliis Religionibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, tam per extensionem, quam per communicationem nobis Carmelitis factam à Clemente VII. pridie idus Augusti an. 1530. Bullâ incip. Ex clementi, & refertur Tom. 1. Bull. Rom. & est 31. hujus Pontificis, habeturque authentica in nostro comp. fol. 297. post fin. n. 9. & ad intentum est tenoris sequentis in §. 4. Bullarj, & in nostro compendio, num. 2. Nos igitur dicti Ordini (quem pro ceteris in visceribus gerimus charitativè) prosperum & tranquillum statum, ac salutem animarum paterno zelantes affe-

tu, hujusmodi supplicationibus inclinasti. Joannis & Alexandri, ac aliorum Prædecessorum nostrorum litteras, ac per eosdem Prædecessores omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, etiam non solveadi quartam funeralem Presbyteris secularibus, quod Fratres Domorum in possessione quartam ipsam non solvendi existentes, duntaxat, ac indulta indulgentias (citra plenarias) peccatorum remissiones, & gratias Ordini, & illis Fratribus, Monialibus, Sororibus, & utriusque sexus Confratribus, & personis Dominicis, Monasterijs, Ecclesijs, & locis quibuscunque, etiam per modum extensionis, seu communicationis, & aliis quomodolibet, etiam per nos, & S. dem Apostolicam concessa. Quorum omnium volumus auctoritate Apostolicâ, tenore presentium approbamus, & innovamus, ac perpetua firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere, ipsosque Fratres, Moniales, Sorores, personas, Monasteria, Domos, Ecclesias, & alia loca hujusmodi, omnibus, & singulis privilegijs, immunitatibus, exemptionibus, indultis, indulgentijs (citra tamen plenarias) peccatorum remissionibus, & gratijs quibusvis, Congregationibus dicti, & aliorum Ordinum, etiam Mendicantiu, Fratribus, & personis, ac Confraternitatibus sua professionis non contrarijs, alijsque Ordinibus quibuscunque, etiam non Mendicantibus, quomodolibet concessis, & concedendis in genere uti, frui, & gaudere posse, atque debere in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis concessa fuissent, decernimus. Nec non potiori pro cautela ea omnia etiam de novo concedimus, &c. Ubi, ut vides, duo tantum excipiuntur, videlicet indulgentiæ plenariæ, & quæ nostræ profes-

professioni contrariantur, sed extendit ad omnia alia privilegia concessa, & concedenda, quæ alia Religiones, sive per concessionem, sive per extensionem, vel communicationem participant.

536. 17. Post hæc autem Clemens VIII. anno 1602. die 13. Junii, Bull. incip. Cum dudum, & habetur authentica in nostro Compend. fol. 184. postque §. 1. declarat nostram reformatam Familiam gaudere omnibus privilegiis, indulgiis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, & gratiis, quibus sciuntur & gaudent nostri Patres Carmelitæ de Observantia, tam principaliter, quam per communicationem concessis à Romanis Pontificibus, siquidem est ipsa Religio, statim §. 2. subnectit: Nec non prædicta, & omnia videlicet privilegia, indulgiis, immunitates, exemptiones, indulgentias, & gratias, ac alia quæcumque dicti, & aliorum Ordinum, etiam Mendicantium, Fratrum, personis, & bonis, Confraternitatibus, & alijs pijs locis, vel alijs quomodolibet prædictis Ordinibus, Domibus, & eorum bonis concessa, & concedenda (dummodo sacrosancto Concilio Tridentino, Regula primitiva, & eorum Constitutionibus non adversentur) prædictis Fratribus Discalceatis Ordinis beate MARIE Virginis de Monte Carmelo, Domibus, & eorum bonis, eodem omnino, similiq; modo competere verè & propriè, ac si eisdem specialiter concessa essent, presentibus pro expressis, ac si de verbo ad verbum insererentur, haberi volentes decernimus, & statuimus, & si opus est, eadem nunc concedimus, & impertimur, etiam quod à quartam funeralium, sicut alij præfati Ordinis gaudent, & possuntur, &c. ubi non limitantur indul-

gentiæ ad non plenarias, sed absolutè omnes nobis communicat, & de novo concedit, sicut & alia omnia, dummodo sacrosancto Concilio Tridentino non adversentur, neque Regulæ primitivæ, & nostris Constitutionibus, in quo videtur minus ampla hæc confirmatio, seu communicatio, quam relata Clementis VII. siquidem illa solùm excipit, quæ nostræ professioni contrariantur, & ista excipit etiam, quæ Tridentino adversantur.

537. 18. Hinc facile colligitur, quòd privilegia nostræ Carmelitanæ Familiæ semper manent confirmata per confirmationes factas specialiter alijs Religionibus, quæ nostræ privilegia participant, si confirmatio extendatur ad propria, & ad communicata; ut extenditur concessa Patribus Dominicanis à Julio III. die 10. Julii anno 1551. & alijs Mendicantibus, & non Mendicantibus ab alijs Pontificibus, quia ut notavit Suarez supra, quàmvis non maneant confirmata, ut propria nostra; manent confirmata, prout illius Religionis, pro qua fit confirmatio, cum qua semper nos participamus in privilegiis, sive propriis, sive alienis, hoc est, quæ participat ab alijs Religionibus, & de novo ei confirmantur, siquidem confirmantur directè & principaliter pro prima Religione, & indirectè, & quasi per reflectionem pro secunda.

538. 19. Hic placet repetere quæ supra diximus, nempe quòd omnia antiqua privilegia Regularium, quæ decretis sacri Concilii Tridentini non contrariantur, juxta doctrinam suo loco traditam, ab ipso Concilio fuerunt approbata, & confirmata, sess. 25. de reform. cap.

cap. 20. ubi sic ait: *In ceteris, prefatorum Ordinum privilegia, & facultates, quae ipsorum personas, loca, & iura concernunt, firma sint, & illa sa.* Quod est notatu dignum, & mente tenendum, ut bene advertit Donat. *Tract. 11. quast. 8. num. 7.* si autem aliqua ex his privilegiis confirmatis à Tridentino, revocata inveniuntur à subsequentibus Pontificibus privatis revocationibus, illis standum erit.

539.

20. An confirmatio privilegii aliquid operetur, si privilegium, quod confirmatur, non appareat? De autoritate necessaria ad usum privilegiorum fusè diximus *disp. 2. sect. 3. per totam.* Pro nunc autem dico breviter; si Princeps confirmans privilegium generaliter dicat, *Confirmo tibi privilegium concessum à tali Pontifice,* nihil valet confirmatio, si privilegium non appareat, vel de illo non constet; quia scriptura aliam referens, non probat, nisi relata producat; idcirco Doctores affirmant, quod non solum tenetur quis instrumentum, quo se juvat, exhibere; sed etiam alia instrumenta in eo relata, aliàs non jvatur, & cum Bulla confirmans cum solis prefatis verbis pristinum instrumentum non prober; sed solam confirmationem superaddat argumento, *Cap. Si scripturam, de fid. instrum.* nisi appareat relatum privilegium, confirmatio nihil operatur; est enim quasi conditionalis hæc confirmatio. *Ludov. Rom. Conf. 305. n. 3. Marant. in specul. par. 6. tit. adorum editio fieri solet. Craver. Conf. 112. n. 15. Merol. disp. 6. de privileg. cap. 5. dub. 5. num. 88. Donat. Tract. 11. q. 12. n. 1. & 2.*

540.

21. Dicò secundò, si Pontifex con-

firmans privilegium, in confirmatione mentionem faciat in particulari de eo, quod confirmat, referendo se ad aliud privilegium, dicens: *Sicut, vel prout, aut secundum quod, jam tibi per aliud privilegium concessum fuit à tali Pontifice,* valet privilegium & confirmatio, licet privilegium, quod refert Pontifex, non appareat, quia illa verba relativa: *sicut, prout, & similia,* nò sunt conditionalia, sed demonstrativa, & ideo etiam non existente privilegio, quod confirmatur, ad quod fit relatio, valet privilegium seu confirmatio; est enim absolutè nova concessio, siquidem voluntas concedentis confirmationem non est conditionata, sed absoluta & dispositiva, & sic nò pendet ab eo privilegio, ad quod fit relatio; tenent Jason in *Authent. si quis in aliquo documento, n. 8. C. de eodend. Bol. tit. de Princip. & ejus privileg. nu. 360. Aretin. Conf. 76. n. 5. circa tertium. Cervant. in ll. Taur. l. 1. n. 32. Decius Conf. 152. in fin. Ripa lib. 2. tit. de rescriptis, rescript. 6. num. 5. & 6. & alii multi, quos referunt, & sequuntur Merola & Donat. *suprà.* Et novissimè hanc quæstionem in terminis decidit Rota Rom. in *noviss. decis. 36. p. 2. n. 3.* ubi ampliat, si ve substantia, si ve tenor privilegii confirmati, narretur à Principe, si ve à parte.*

22. Dicta communia sunt, sed mihi 541. videtur dicendum circa primam conclusionem, quod si Pontifex dicat, se confirmare *ex certa scientia,* privilegium concessum à tali Papa, confirmatio erit valida, & illi credendum est, etiam si privilegium non compareat, ne mendax judicetur in scientia, quam testatur se habere de tali privilegio.

SECTIO